

Historia Chóru

Kiedy w 1950 roku powołano do życia Akademię Medyczną w Białymstoku, nikt nie przypuszczał, że w listopadzie, rok później odbędzie się pierwsza próba chóru uczelnianego. Przez ponad pół wieku istnienia Chór Akademii Medycznej, choć wielokrotnie zmieniał swój skład i oblicze, zawsze posiadał tę samą niezmienną cechę: skupiał studentów medycyny i lekarzy, jednoczył ludzi kochających muzykę, pozostających wrażliwymi na ludzkie cierpienie i żywo reagującymi na otaczający świat.

Chór został założony w 1951 roku przez grupę studentów medycyny pasjonujących się śpiewem chóralnym. Zespół należy do kategorii chórów mieszanych. W jego skład wchodzi studenci, młodzi lekarze oraz pracownicy Uczelni. Repertuar obejmuje utwory sakralne i świeckie *a cappella* od epoki Renesansu po prawykonania dzieł kompozytorów współczesnych. Od wielu lat Chór wykonuje również dzieła oratoryjne i operowe (m.in. wystawienie opery *Dido and Aeneas* H. Purcella w 300-lecie śmierci kompozytora z udziałem solistów Warszawskiej Opery Kameralnej). Poza udziałem w licznych festiwalach i konkursach międzynarodowych białostoccy medycy uczestniczą w prestiżowych przedsięwzięciach charytatywnych w Polsce i za granicą (m.in. koncerty w ramach Europejskiej Fundacji *Ars Medica pro Humanitate*, Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, koncerty w szpitalach w kraju i Europie).

Chór koncertował w wielu krajach europejskich: Austrii, Belgii, Bułgarii, Czechach, Danii, Francji, Grecji, Hiszpanii, Holandii, Irlandii, Litwie, Niemczech, Portugalii, Słowacji, Szwajcarii, Watykanie, Węgrzech, Wielkiej Brytanii, Włoszech oraz Izraelu. Chór AMB wziął również udział w filmie *Ucieczka z kina Wolność* w reżyserii Wojciecha Marczewskiego (1989).

A w 1995r. wykonał *Kolorowe Melodie* Jana Ekiera na uroczystości nadania kompozytorowi tytułu *doctor honoris causa* Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie. Dwukrotnie udało się zdobyć pierwszą nagrodę na cieszącym się światową renomą i cenionym przez krytyków Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce oraz czterokrotnie zatryumfować na Ogólnopolskim Turnieju Chórów *Legnica Cantat* zdobywając liczne wyróżnienia oraz Nagrodę Główną. Jako jedyny chór z Polski Zespół został zakwalifikowany do udziału w Światowym Festiwalu Chórów *ZIMRYIA* w Jerozolimie połączonym z oficjalnymi obchodami Jubileuszu 50-lecia istnienia Państwa Izrael (1998).

Zespół dokonał nagrań archiwalnych dla II Programu Polskiego Radia jak również dla Radia Belgijskiego (RTBF), Duńskiego, Francuskiego, Irlandzkiego oraz TVP i Telewizji Belgijskiej. W ramach fundacji *Ars Medica pro Humanitate* (1990) została wydana na płycie kompaktowej *Msza Es-dur „Wielka”* F. Schuberta z towarzyszeniem Belgian Medical Orchestr, natomiast w 2006r. wydana została płyta *Łączy nas Puszcza i Pieśń* zrealizowana przez *Fundację Muzyka Cerkiewna* w ramach transgranicznego, polsko-białoruskiego projektu.

Chór regularnie współpracuje z Orkiestrą Symfoniczną Opery i Filharmonii Podlaskiej. Koncertował również z towarzyszeniem orkiestr Filharmonii Szczecińskiej, Kieleckiej, Lubelskiej, Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie, Uniwersytetu Louvain w Belgii, a także z Orchestre de Chambre de Geneve, Orkiestrą Symfoniczną *Vita et Musica*, Arhus Symphony Orchestra (DK).

Od 1991 r. Kierownikiem Artystycznym i Dyrygentem Chóru AMB jest **Bożenna Sawicka** - profesor zwyczajny Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie. Od 1986r. korepetytorem i pianistą Chóru AMB jest **Joanna Zamora**. a od 2003 roku obowiązki asystenta dyrygenta pełni **Anna Moniuszko**.

Dyrygenci Chóru AMB

Rok po roku, dyrygent za dyrygentem...

1. Początki bywają niełatwe...

Pomimo trudności społecznych i politycznych panujących w latach powojennych w 1951 roku, z inicjatywy studentów i ówczesnego rektora Uczelni **profesora Tadeusza Kielanowskiego**, utworzono Chór Akademii Medycznej. Prof. Kielanowski od samego początku zdawał sobie sprawę z wielkiego znaczenia organizacji młodzieżowych działających na terenie Uczelni. Zdawał sobie sprawę także, jak istotny dla kształtowania świadomości humanistycznej przyszłych lekarzy jest rozwój artystyczny i działalność kulturotwórcza uczelni wyższej.

Z relacji ówczesnych członków Zespołu wiemy, że pierwszym dyrygentem Chóru został ówczesny aktor Teatru Dramatycznego im. A. Węgierki **Janusz Barburski**, który skupił wokół siebie grupę medyków - miłośników śpiewu. Nie istnieje obecnie wiele świadectw działalności jedynego w tamtych czasach chóru studenckiego w Białymstoku. Kroniki Uczelni z lat 1951-64 zawierają jednak pewne artykuły prasowe, w których pojawiają się krótkie informacje o istnieniu i działalności artystycznej Chóru: *Ostatnio obrano nowego kierownika chóru akademickiego, którym został student II-go roku - Witold Koczyński. Chór ten będzie występował w jednakowych strojach, niebiesko-granatowych. (Kronika akademicka: "Życie Białostockie", 18 listopada 1953)*. Archiwa Akademii nie zawierają umów zatrudnienia dyrygentów w tych latach (być może działali oni społecznie), stąd trudno dokładnie określić okresy, w jakich poszczególne osoby kierowały Zespołem. Mimo to wiemy, że przez pierwsze 13 lat działalności Chóru AMB, ta grupa entuzjastów działała i koncertowała z większymi lub mniejszymi przerwami pod kierunkiem: **Witolda Koczyńskiego, Stefana Sobierajskiego, Wacława Geigera i Jana Kulaszewicza**. Szczęśliwie udało się ocalić od zapomnienia te trudne początki funkcjonowania Zespołu.

2. W kręgu starych mistrzów...

W historii Chóru przełomowe znaczenie miał rok 1964. W listopadzie tego roku grupa studentów, którą łączyło umiłowanie piękna,

muzyki, pieśni, po raz kolejny zawiązała Chór Akademii Medycznej. Inicjatorem reaktywowania Zespołu i pierwszym jego prezesem był **Jerzy Żabiński** – wówczas student III roku medycyny. Jan Kulaszewicz (były dyrygent chóru), zawsze żywo interesował się losami białostockich medyków. Dlatego też to właśnie on zwrócił się z prośbą do Mieczysława Szymańskiego (skrzypka białostockiej Orkiestry Symfonicznej), aby zajął się nowopowstałym zespołem. Początki działalności Chóru były trudne, lecz zapał i zaangażowanie studentów sprawiły, że z powodzeniem pokonano wszelkie przeszkody. Na pierwszą próbę przybyło zaledwie 12 osób, jednak w krótkim czasie liczba chórzystów znacznie się powiększyła. 1 XII 1964r. "Gazeta Białostocka" napisała: *Chór Akademicki jest już faktem dokonany. Chęć pracy w zespole chóralnym wyraziło ponad 60 osób, które systematycznie uczęszczają na próby. Miejmy nadzieję, iż wkrótce Chór Akademii Medycznej zaprezentuje pierwszy program.* Tak też się stało. Pierwszy publiczny koncert po swojej reaktywacji Chór wykonał 23 lutego 1965 roku w ramach obchodów Tygodnia Warmii i Mazur. Natomiast już w marcu na Ogólnopolskim Festiwalu Chórów Amatorskich o Laur XX-lecia PRL Zespół zdobył swoje pierwsze trofeum - Nagrodę Główną.

Z dniem 1 listopada 1965r. na stanowisko dyrygenta Chóru AMB powołany został **Józef Siebert**, organista w kościele św. Wojciecha w Białymstoku oraz waltornista Państwowej Orkiestry Symfonicznej. Zgodnie z zaleceniami Rady Programowej ds. Chórów Studenckich przy Komisji Kultury Rady Naczelnej ZSP zespół skupił się na dziełach starych mistrzów, wprowadzając do repertuaru polifonię baroku i renesansu. Zespół białostockich medyków wielokrotnie spotykał się w owym czasie z chórami akademickimi z całej Polski w celu wzajemnej wymiany doświadczeń. Zaowocowało to m.in. zdobyciem III Nagrody na Ogólnopolskim Festiwalu Chórów Studenckich w Szczecinie. Polska muzyka dawna na dłuższy czas zagościła w repertuarze Chóru. Dzieła staropolskich autorów wypełniały w całości liczne koncerty, często z towarzyszeniem kwartetu muzyków białostockiej Orkiestry Symfonicznej. W maju 1968 roku z przyczyn natury politycznej, pod dużym naciskiem ze strony Komitetu Wojewódzkiego PZPR Józef Siebert przestaje pełnić funkcję dyrygenta. Józef Siebert odegrał dużą rolę w podniesieniu poziomu artystycznego Zespołu i jego stabilizacji. Jego odwaga, wielka determinacja i profesjonalizm otwierały przed Chórem nowe perspektywy.

Po odejściu Józefa Sieberta Jan Kulaszewicz zwrócił się do **Zofii Hamerlak-Gładyszewskiej** z prośbą o poprowadzenie Zespołu. Nowa dyrygentka kontynuowała pracę nad repertuarem muzyki dawnej, ale także wprowadziła liczne utwory współczesne. Stąd też, obok pieśni Gorczyckiego, Pękla, Mikołaja z Krakowa, Wacława z Szamotuł, Gomółki, Orlando di Lasso, Bacha i Mozarta Zespół wykonywał utwory Józefa Świdra, Tadeusza Szeligowskiego, Stanisława Wiechowicza, Artura Malawskiego, Jana Maklakiewicza i in. Wiele utworów z tego okresu pozostaje w stałym repertuarze Chóru do dnia dzisiejszego - nie wszystko przemija. W roku 1973 Chór kierowany przez Zofię Hamerlak-Gładyszewską po raz pierwszy został zakwalifikowany i wziął udział w konkursie poza granicami kraju. Na XX Międzynarodowym Festiwalu Chórów i Zespołów Folklorystycznych w Cork (Irlandia) debiutujący na zagranicznych imprezach muzycznych Zespół zdobywa III miejsce oraz Nagrodę Publiczności. Miejscowy dziennik Cork Examiner donosi: *"...obok wystrzałowego wykonania poszczególnych utworów mieliśmy przyjemność wysłuchania mistrzowsko rozbudowanego pod względem dynamiki i nastroju śpiewu chóralnego..."*. Historia lubi się powtarzać, jako, że w programie konkursowym znalazł się również utwór Heinricha Schutza *Cantate Domino*, za wykonanie którego po 32 latach inne już pokolenie chórzystów, z innym dyrygentem ale na tym samym konkursie zdobędzie Nagrodę Specjalną właśnie za wykonanie *Cantate Domino*. Z wyprawą do Irlandii wiąże się pewna interesująca i zabawna sytuacja. W Londynie, podczas oczekiwania na lot, Zespół wykonał znaną pieśń chóralną *Cześć polskiej ziemi*. Pozostali oczekujący na lot pasażerowie, z szacunkiem powstał z miejsc, co wywołało zdziwienie wśród chórzystów. Okazać się miało niebawem, że melodia tej pieśni jest podobna do hymnu narodowego Wielkiej Brytanii.

3. Chór ambasadorem polskiej kultury...

Od roku 1974 Chórem AMB kieruje już **Roman Zieliński**. Jest to czas dynamicznego wokalnego rozwoju Zespołu oraz wprowadzania do repertuaru dzieł oratoryjnych m.in. *Magnificat* J.S.Bacha, fragmenty opery *Carmen* G.Bizeta, *Msza C-dur* L.van Beethovena. W trakcie 5 lat dyrygentury Romana Zielińskiego Chór wielokrotnie wyjeżdżał na konkursy i festiwale w kraju i za granicą m.in.: Kowno, Wilno, Grodno (wówczas ZSRR), Middlesbrough (Wielka Brytania), Ostenda, Bruksela, Brugia, Antwerpia, Gandawa (Belgia) oraz Barcelona (Hiszpania), Lizbona (Portugalia) oraz Gorizia (Włochy). Konkurs we Włoszech był ostatnim, w jakim białostocki zespół wziął udział pod batutą Romana Zielińskiego. Nikt wtedy nie przypuszczał, że po zaledwie dwóch latach ponownie obejmie kierownictwo artystyczne nad Zespołem.

Przez następne dwa lata (1979-1981) Chór AMB miał aż dwóch dyrygentów: Zbigniewa Szablewskiego i Macieja Jaśkiewicza. **Zbigniew Szablewski** wówczas II Dyrygent Filharmonii Białostockiej godził swoje zawodowe obowiązki z kierowaniem Chórem AMB. Dzięki jego staraniom Chór AMB jako pierwszy z chórów białostockich wystąpił na estradzie Filharmonii Białostockiej wykonując *Magnificat* J. S.Bacha, a rok później *Glorię* A. Vivaldiego. Dojrzałość wokalna Chóru sprawiła, że od tamtego czasu Zespół gości corocznie na scenie białostockiej Filharmonii, aż po dziś dzień.

W roku 1981 przez kilka miesięcy Chórem dyrygował **Maciej Jaśkiewicz**, ale wraz z wprowadzeniem stanu wojennego Zespół zmuszony zostaje do zawieszenia swojej działalności.

4. Rozwój form wokально-instrumentalnych...

Mimo stanu wojennego Chór szybko uzyskuje zgodę na prowadzenie prób i organizowanie spotkań grupowych, co w tamtej sytuacji politycznej było rzadkością. Chórzyści stanęli jednak w sytuacji braku dyrygenta. Funkcje tę ponownie obejmuje **Roman Zieliński**. Poziom artystyczny Zespołu mimo burzliwych zmian utrzymywał się na wysokim poziomie czego wyrazem były liczne koncerty podczas, których wykonano takie dzieła jak: *Msza Nelsonska* J. Haydna, *Ave Maria* A. Brucknera, oraz prestiżowe konkursy międzynarodowe: Spittal an Drau (Austria). Rok 1984 upływa pod znakiem prawie 4 tygodniowego tournée po Francji i Włoszech, w czasie których Chór wykonuje *Requiem* M.Durufle i *Cantatę* M.Landowskiego. W czasie pobytu w Rzymie miało miejsce spotkanie (pierwsze z dwóch w historii Zespołu) z papieżem Janem Pawłem II. Do końca dyrygentury Romana Zielińskiego (w 1985r.) Chór

wielokrotnie jeszcze bierze udział w koncertach, festiwalach i konkursach, z których warto wymienić chociażby Międzynarodowy Konkurs Pieśni Chóralnej w Tours (Francja).

Po wyjeździe Romana Zielińskiego z przyczyn zawodowych do Lyonu, we Francji Chór ponownie pozostał bez dyrygenta. Na czas przygotowań do *Mszy Koronacyjnej* W.A.Mozarta na kierownika artystycznego zaangażowany został **Andrzej Banasiewicz**, profesor Akademii Muzycznej w Warszawie. Mimo trudnego organizacyjnie okresu wykonanie *Mszy* okazało się wielkim sukcesem, co skłoniło Andrzeja Banasiewicza do dłuższej współpracy z białostockim Zespołem - jak się potem okazało aż do 1991r. W tym czasie Chór poza "zwykłymi" koncertami uczestniczył w dwóch, ciekawych przedsięwzięciach: w 1986r. w Teatrze Dramatycznym im. A. Węgierki w Białymstoku miało miejsce wystawienie dramatu *Sen srebrny Salomei* J. Słowackiego, w którym chórzysci grali żołnierzy, aniołów i lud. Natomiast 3 lata później Chór wziął udział w filmie Wojciecha Marczewskiego *Ucieczka z kina Wolność*, gdzie chórzysci pełnili rolę statystów oraz wykonali fragmenty Requiem Mozarta w scenie finałowej filmu. W czasie 6 lat kierownictwa Andrzeja Banasiewicza Zespół wielokrotnie koncertował w wielu krajach Europy m.in: Francja, Belgia, Wielka Brytania prezentując wysoki kunszt wykonawczy. Już od początku Jego współpracy z Chórem AMB widoczna była konieczność zatrudnienia drugiego dyrygenta. Od 1987r. współpracę z Chórem rozpoczęła **Bożenna Sawicka** - absolwentka Akademii Muzycznej w Warszawie, pracownik naukowy Filii AMFC w Białymstoku. Na scenie białostockiej Filharmonii zabrzmiały wówczas: *Requiem* Mozarta, *Gloria* Vivaldiego, *Msza G-dur* Schuberta czy *Msza c-moll "Wielka"* Mozarta. W 200 rocznicę śmierci Mozarta, która zbiegła się w czasie z obchodami Jubileuszu 40-lecia Chóru AMB białostockiej i warszawskiej publiczności zaprezentowano *Mszę Wielką c-moll* wiedeńskiego klasyka. Na uwagę zasługuje fakt, że w tamtym okresie, dzięki niezwyklej intuicji ówczesnego dyrygenta, pierwsze swoje ważne występy mieli soliści, których renoma dzisiaj ma zasięg międzynarodowy. Od śpiewania z Chórem AMB (koncerty Bachowskiego *Magnificat* i *Mszy G-dur* Schuberta w Filharmonii Białostockiej) karierę zaczęli: **Agnieszka Zwierko, Małgorzata Walewska, Adam Zdunikowski oraz Robert Gierlach.**

Należy tu wspomnieć o pewnej zmianie jaka zaszła w sposobie liczenia kolejnych rocznic istnienia Zespołu. W roku 1988 z inicjatywy pierwszych chórzystów podpisano **deklarację Ocalić od zapomnienia**, w której przypomniano o powstaniu Chóru już w drugim roku istnienia Akademii Medycznej w Białymstoku. Oświadczenie podpisane zostało przez pierwszych chórzystów - obecnie profesorów Akademii Medycznej: Idę Kinałską, Zbigniewa Puchalskiego, Tadeusza Januszko, Jerzego Goszczyńskiego oraz Kazimierza Odyńca. Dotychczas kolejne rocznice były liczone począwszy od 1964 roku, kiedy miała miejsce reaktywacja Zespołu. Dlatego dla niektórych wielkim zaskoczeniem była 40-lecie zorganizowane w 1991r. po 7 latach od poprzedniej takiej uroczystości, odbywającej się wówczas pod szyldem 20-lecia istnienia Zespołu.

5. Nowe perspektywy i wyzwania...

Od 1 grudnia 1991 roku jedynym dyrygentem Chóru AMB zostaje **Bożenna Sawicka**. Tak jest do dnia dzisiejszego. Działalność Chóru pod jej kierownictwem jest okresem coraz większej dojrzałości Zespołu. Zdecydował o tym zarówno rozbudowany, różnorodny i często bardzo trudny repertuar, jak też udział Chóru w wielu prestiżowych konkursach i festiwalach - już nie tylko w Europie. Dotychczasowy dorobek artystyczny Chóru przedstawiał się imponująco, lecz dopiero lata dziewięćdziesiąte, a w szczególności pierwsze lata nowego stulecia przyniosły prawdziwe uznanie pracy Chóru. W ciągu minionych lat Zespół przebył niezwykle drogę od wykonywania utworów *a capella*, przez coraz sprawniejsze doskonalenie formy wokalne, aby stać się gotowym do wykonywania dzieł oratoryjnych. Jednakże ambicją nowego dyrygenta były coraz trudniejsze utwory *a capella* oraz monumentalne formy instrumentalno-wokalne. Przez kolejną dekadę Chór sukcesywnie te założenia rozwijał czego wyrazem była coraz częstsza obecność Zespołu na prestiżowych konkursach i festiwalach, nierzadko kończąca się otrzymaniem nagród i wyróżnień.

Pierwszy znaczący sukces Chór odniósł już w 1992r. zdobywając Nagrodę Specjalną na Ogólnopolskim Turnieju Chórów *Legnica Cantat*. Dobry występ w Legnicy otwierał przed Chórem wiele możliwości, sygnalizując jednocześnie nadchodzące sukcesy. W wakacje tego roku Zespół wyjeżdża do Francji na festiwal *Musique en Morvan*. Podczas festiwalu przez 10 dni kilkanaście chórów z całego świata przygotowało monumentalne dzieło *Requiem* Giuseppe Verdiego, z towarzyszeniem Orchestre de Chambre z Genewy pod dyktando Rene Falqueta. Jeszcze tego samego roku, w listopadzie ma miejsce kolejny zagraniczny wyjazd Chóru do Wiednia na konkurs im. Franza Schuberta, a po powrocie, w grudniu na scenie Filharmonii Białostockiej po raz pierwszy w historii miasta zabrzmiało *Requiem* G.Verdiego (dyr. M.J. Błaszczyk) z solowym udziałem m.in. Agnieszki Zwierko (sopran).

Nie minęło pół roku kiedy Zespół ponownie pojawił się w Filharmonii Białostockiej wykonując *Requiem* Gabriela Faure, a zaraz po tym koncercie Chór występuje w Soborze Św.Trójcy w Hajnówce na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Cerkiewnej zdobywając I Nagrodę. Po raz drugi Chór zdobędzie również wysokie trofeum trzy lata później na tym samym, prestiżowym konkursie. Do końca 1993 roku Zespół wyjeżdża jeszcze na koncerty do Belgii oraz Berlina. Ostatni z wymienionych koncertów miał miejsce dzięki staraniom dawnego dyrygenta - Józefa Sieberta.

Kolejny rok okazał się nie mniej obfity w różnorodne wydarzenia muzyczne z udziałem Chóru. W maju 1994 zabrzmiało *Stabat Mater* Karola Szymanowskiego pod batutą Bożennej Sawickiej z udziałem Orkiestry Filharmonii w Białymstoku. Wakacje w tym roku Chór spędził w Danii, gdzie w ramach festiwalu Europa Cantat Zespół wykonał *Cada Cancion* Arne Nordheima. Koncert był światowym prawykonaniem dzieła i odbył się z udziałem samego kompozytora.

Kolejne wyróżnienie miało miejsce w 1995 roku, kiedy Chór został poproszony o wykonanie „*Kolorowych Melodii*” Jana Ekiera podczas uroczystości wręczenia tytułu Doctor Honoris Causa kompozytorowi przez Akademię Muzyczną im. F.Chopina w Warszawie, co świadczyło o wysokiej pozycji Zespołu wśród polskich chórów.

Bożenna Sawicka nie boi się wyzwań. W 300 rocznicę śmierci Henry Purcella w Auli Pałacu Branickich wykonane zostało kompletne dzieło operowe „*Dydona i Eneas*” z solowym udziałem m.in. Olgi Pasiecznik i Marty Boberskiej. Operę kilka miesięcy wcześniej Chór wykonał na Międzynarodowym Festiwalu w Karditsa w Grecji.

Przełom 1996/97 roku zajęły przygotowania 45-lecia działalności Zespołu. Podczas Jubileuszu wykonana została kantata *Aleksander Newsky* S.Prokofiewa (dyr. B. Sawicka). Po wielkim sukcesie na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Cerkiewnej w 1996r. Chórowi zaproponowano udział w koncercie inauguracyjnym kolejnej edycji festiwalu, podczas którego miało miejsce prawykonanie kompozycji Romualda Twardowskiego „*Wsiakoje Dychanie*”.

Jedną z ważniejszych dat w historii Chóru jest rok 1998 i wyjazd na Festiwal ZIMRYIA w Jerozolimie. Zespół białostockich medyków jako jedyny polski chór zostaje zaproszony do wzięcia udziału w tej imprezie co było tym większym wyróżnieniem, jako że festiwal połączony był z oficjalnymi obchodami 50 lecia istnienia Państwa Izrael. Chór wykroczył tym samym poza kontynent europejski. W czasie festiwalu pracowano nad „*Chichester Psalms*” Leonarda Bernsteina pod znakomitym kierownictwem Dale'a Warlanda (USA). Dzieło wykonywane w całości w języku hebrajskim, powtórzone zostało jeszcze w Filharmonii Białostockiej i w AMFC w Warszawie.

W 60 rocznicę wybuchu II Wojny Światowej odbył się w Warszawie koncert specjalny pod patronatem Ministra Obrony Narodowej, gdzie Chór AMB wystąpił pod dyrekcją Josepha Hertera wspólnie z Berliner Knabenchor i Indonezyjskim Chórem Dziecięcym z Dżakarty. W Jubileuszowym Roku 2000 medycy śpiewali w Watykanie i podobnie jak w 1984r (wówczas kierowani przez Romana Zielińskiego) zostali przyjęci i wysłuchani przez papieża Jana Pawła II. Niedługo potem uczestniczyli w Międzynarodowym Festiwalu Vocal.total.2000 w Grazu (Austria), z którego przeprowadzono internetową transmisję koncertu na cały świat.

Niepostrzeżenie nadszedł czas wielkiego święta dla wszystkich chórzystów: dawnych i obecnych - Jubileusz 50-lecia działalności Zespołu. Pół wieku Chóru, młodszego od macierzystej Uczelni jedynie o jeden rok było wielkim świętem nie tylko dla zespołu ale i Akademii Medycznej w Białymstoku jak i całego miasta. Najstarszy chór akademicki w Białymstoku przebył długą drogę. Uroczystości miały miejsce w kwietniu 2002 roku i trwały dwa dni. W tym czasie miały miejsce dwa koncerty, na których zaprezentowane zostały program *a capella* a także „*Gloria*” Johna Ruttera. Ponadto odbyły się liczne spotkania starszych pokoleń chórzystów z obecnymi członkami zespołu oraz z dawnymi dyrygentami.

6. Nowy wiek... i co dalej?

Jubileusz, szczególnie półwiecze działalności, był okazją do wspomnień, wspólnego muzykowania, rozmów i podsumowań. Wydawać by się mogło, że do kolejnego takiego spotkania jest aż 5 kolejnych, długich lat. Jednakże czas płynie nieubłaganie i oto stoimy dzisiaj w przededniu kolejnego święta - 55-lecia Chóru AMB.

W ciągu pięciu ostatnich lat miał miejsce niespotykany dotąd wzrost aktywności Chóru. Z **Krajowych i Międzynarodowych Konkursów** m.in. w Bułgarii, Szwajcarii, Litwie, Niemczech, Hiszpanii i Irlandii Zespół przywiózł **20 Nagród**, w tym dwie **Grand Prix i 5 Nagród Specjalnych**. W rezultacie Zespół otrzymał **Nagrode Ministra Kultury RP** za osiągnięcia artystyczne. Wydarzenia nie mogłyby mieć miejsca bez ogromnego zaangażowania i cierpliwości pani Dyrygent (pomimo wielu trudnych momentów), a także bez ciężkiej pracy wszystkich chórzystów, okupionej nieraz wieloma wyrzeczeniami, poświęceniem swojego czasu. Dowodzi to jak misternym organizmem jest chór: potrzebne jest wiele lat cierpliwej pracy wszystkich jego członków, aby mógł zabrzmieć w pełni swej doskonałości.

Chór AMB kierowany przez prof. Bożennę Sawicką współpracował z wieloma znanymi dyrygentami: Mirosław Jacek Błaszczyk, Tadeusz Chachaj, Joseph Herter, Marcin Nałęcz-Niesiołowski, Adam Natanek, Marek Pijarowski, Ruben Silva, Ryszard Zimak, Rene Falquet (CH), Laszlo Heltay (H), Tamás Vetö, Dale Warland (USA) i in.

W styczniu 2006 Chór dyrygowany przez prof. Bożennę Sawicką wziął udział w transgranicznym projekcie *Łączy nas Puszcza i Pieśń* realizowanym przez Fundację *Muzyka Cerkiewna* w Hajnówce. Projekt obejmował koncerty w Białowieży i w Kamieńcu na Białorusi, podczas których powstała płyta CD, zawierająca pieśni o Puszczy Białowieskiej m.in. *Teka Białowieska* - tryptyk Feliksa Nowowiejskiego oraz pieśni z tryptyku *Echa Białowieży* Romualda Twardowskiego do słów m.in. Czesława Miłosza.

Przed nami kolejne wyzwania, piękne koncerty, jubileusze, festiwale, być może kolejne konkursy, chwile radości ze wspólnego śpiewania, muzykowania. Wierzmy, że to co było budowane przez tyle lat, niemal od początku istnienia Akademii Medycznej, będzie rozwijać się oraz będzie przynosiło dumę naszej Alma Mater, miastu, ale przede wszystkim każdemu, kto odważył się przyjść na pierwszą próbę...

I pozostał.

Chórzystą zostaje się bowiem na całe życie.

*Wobec sztuki jesteśmy niczym,
jesteśmy tylko narzędziem przeznaczenia,
i właśnie dlatego trzeba się temu
przeznaczeniu dać wypełnić*
Claude Debussy

Dyrygent Chóru AMB

Profesor Bożenna Sawicka

Bożenna Sawicka ukończyła Wydział Wychowania Muzycznego Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie prof. Henryka Wojnarowskiego (1975), Wydział Teorii, Kompozycji i Dyrygentury - Sekcję Teorii Muzyki (1979) oraz Podyplomowe Studium Chórmistrzowskie w Akademii Muzycznej w Bydgoszczy. Pracę zawodową rozpoczęła jako nauczyciel przedmiotów ogólnomuzycznych, początkowo w Państwowej Szkole Muzycznej II st. w Białymstoku, a następnie w Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie – Filia w Białymstoku. W 1979 r. podjęła na krótko współpracę z Chórem Akademii Medycznej w Białymstoku, którą wznowiła po kilkuletniej przerwie w roku 1987, najpierw jako korepetytor, a następnie jako II dyrygent. Od grudnia 1991 r. jest Kierownikiem Artystycznym i Dyrygentem Zespołu, z którym koncertowała w kraju i za granicą.

Za osiągnięcia pedagogiczne i artystyczne została uhonorowana **Nagrodą Indywidualną Ministra Kultury i Sztuki** (1993) oraz otrzymała odznakę honorową „**Zasłużony dla Kultury Polskiej**” (2006). W roku 2004 za wieloletnią pracę z Chórem została uhonorowana przez Rektora i Senat **Medalem za Zasługi dla Akademii Medycznej w Białymstoku**. Od 2003 - 2006r. była ekspertem Ministerstwa Edukacji Narodowej w komisji ds. Awansu Zawodowego Nauczycieli. W roku 2001 otrzymała z rąk Prezydenta RP tytuł naukowy profesora sztuk muzycznych. Dwukrotnie pełniła funkcję Dziekana i wielokrotnie Prodziekana Wydziału Instrumentalno- Pedagogicznego Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie Filii w Białymstoku. Aktualnie, od października 2005 r. kieruje Zakładem Dyrygentury Chóralnej tejże Uczelni. W 2006 otrzymała stanowisko profesora zwyczajnego w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie.

Od wielu lat bierze udział w pracach jury w Eliminacjach do *Ogólnopolskiego Przeglądu Chórów a capella Dzieci i Młodzieży* w Bydgoszczy oraz w Eliminacjach do *Ogólnopolskiego Festiwalu Zespołów Muzyki Dawnej Schola Cantorum* w Kaliszu. Ponadto uczestniczyła w pracach jury *XXI-XXIV Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce*.

Korepetytor, Pianista Chóru AMB

Joanna Zamora

od 1984r. korepetytorem i pianistą Chóru jest Joanna Klozo-Zamora - absolwentka AMFC w Warszawie Filii w Białymstoku. Od 1981 roku jest nauczycielem Zespołu Szkół Muzycznych oraz od 1989 roku jest zatrudniona na stanowisku starszego wykładowcy w AMFC w Warszawie Filia w Białymstoku.

Asystent dyrygenta Chóru AMB

Anna Moniuszko

Od października 2003r z Chórem AMB współpracuje Anna Moniuszko w charakterze asystenta dyrygenta.

Jest absolwentką kierunku Edukacji artystycznej w zakresie sztuki muzycznej w Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie Filii w Białymstoku w klasie prof. Bożenny Sawickiej (2002) oraz Podyplomowego Studium Chórmistrzowskiego w Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy (2004) otrzymując dyplomy z wyróżnieniem. W roku 2003 rozpoczęła pracę zawodową na Wydziale Instrumentalno - Pedagogicznym w Białostockiej Filii AMFC na stanowisku asystenta w klasie dyrygowania prof. B. Sawickiej. Od 2005 roku współpracuje także z zespołem *Camerata Podlaska*, specjalizującym się w wykonawstwie barokowej muzyki oratoryjnej oraz sprawuje kierownictwo artystyczne nad zespołem kameralnym *Diletto*.

Najważniejsze osiągnięcia Chóru AMB

2006 – 16 Międzynarodowy Festiwal Pieśni Adwentowych i Bożonarodzeniowych w Pradze - Złoty Dyplom w kategorii chórów kameralnych
2006 - 41 Międzynarodowy Festiwal Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach - I Nagroda-Złoty Dyplom; Główna Nagroda Musica Sacra i Bursztynowa Aureola Św. Piotra Apostoła oraz Nagroda dla Najlepszego Dyrygenta dla prof. Bożenny Sawickiej.
2006 - udział w transgranicznym projekcie Łączy nas Puszcza i Pieśń w Białowieży i Kamieńcu na Białorusi, w trakcie którego została nagrana płyta z pieśniami o Puszczy Białowiejskiej m.in. z Teki Białowiejskiej - tryptyku Feliksa Nowowiejskiego oraz pieśni z tryptyku Echa Białowieży Romualda Twardowskiego do słów m.in. Czesława Miłosza. Projekt zrealizowany przez Fundację Muzyka Cerkiewna w Hajnówce.
2005 - 51 Międzynarodowy Festiwal Chóralny w Cork (Irlandia) - Nagroda Specjalna za najlepsze wykonanie utworu H. Schütz'a
2004 - XVI Międzynarodowy Festiwal Muzyki Religijnej im. ks. Stanisława Ormińskiego w Rumii - II miejsce
2004 - XXII Międzynarodowy Festiwal Chórów w Cantonigros (Hiszpania) - III Nagroda
2004 - V Międzynarodowy Konkurs w Miltenberg (Niemcy) - Srebrny Dyplom
2004 - III Międzynarodowy Konkurs Chóralny im. F. Nowowiejskiego w Barczewie - Grand Prix oraz Nagroda Specjalna za najlepszą technikę wokalną
2004 - Nagroda Ministra Kultury RP za osiągnięcia artystyczne w 2003 roku
2004 - X Ogólnopolski Festiwal Kolęd i Pastorałek w Będzinie – I Nagroda i Nagroda Specjalna za najlepsze wykonanie kolędy tradycyjnej
2003 - XIV Międzynarodowy Konkurs im. S. Šimkusa w Kłajpedzie (Litwa) - III miejsce w kategorii chórów mieszanych
2003 - X Międzynarodowy Konkurs w Neuchâtel (Szwajcaria) - II Nagroda (I miejsca nie przyznano) oraz Nagroda Specjalna Novum Castellum za najlepsze wykonanie utworu obowiązkowego Veni Knuta Nystedta
2003 - XXVII Międzynarodowy Konkurs w Warnie (Bułgaria) - II Nagroda w kategorii chórów kameralnych, III Nagroda w kategorii chórów mieszanych oraz Nagroda Specjalna za wykonanie utworu Ave Maria Pawła Łukaszeńskiego
2003 - I Ogólnopolski Konkurs Pieśni Pasyjnej w Bydgoszczy –

I Nagroda w kategorii chórów świeckich oraz GRAND PRIX Konkursu

2002 - udział w Międzynarodowym Festiwalu Chóralnym Setmana Cantant w Tarragonie (Hiszpania)

2001 - udział w Międzynarodowym Festiwalu Rencontre Internationale de Choeurs et d'orchestres d'hospitaux LUCHORALIE w Lens (Francja) i Brukseli (Belgia)

2000 - udział w Międzynarodowym Festiwalu Das Internationale Steirische Chorfest Vocal.total.2000 w Grazu (Austria).

Spotkanie z Ojcem Świętym Janem Pawłem II podczas Audjencji Generalnej na Placu Św. Piotra w Watykanie

1999 - udział w uroczystym koncercie, pod patronatem Ministra Obrony Narodowej, z okazji 60-tej rocznicy wybuchu II Wojny Światowej – Warszawa

1999 - udział w II Międzynarodowym Festiwalu Rencontre Internationale de Choeurs et Orchestres en Milieu Hospitalier CHORSPITALIA w Rouen (Francja)

1998 - zespół reprezentował Polskę na XVIII Światowym Festiwalu Chórów ZIMRYIA w Jerozolimie, uczestnicząc jednocześnie w jubileuszu 50-lecia istnienia państwa Izrael

1998 - Ogólnopolski Turniej Chórów Legnica Cantat – Nagroda Główna im. H. Karlińskiego w kategorii chórów studenckich oraz Nagroda Specjalna za najlepsze wykonanie dzieła współczesnego kompozytora polskiego

1997 - Międzynarodowy Festiwal - XXII Semaine Chantante Internationale Musique en Morvan w Autun (Francja)

1996 - XV Międzynarodowy Festiwal Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce - I Nagroda

1996 - udział w I Międzynarodowym Festiwalu Rencontre Internationale de Choeurs et Orchestres en Milieu Hospitalier CHORSPITALIA w Rouen (Francja)

1995 - Międzynarodowy Festiwal Chóralny w Karditsa (Grecja) – III Nagroda w kategorii Muzyka Romantyczna

1995 - koncert z okazji nadania tytułu Doctor Honoris Causa Akademii Muzycznej w Warszawie prof. Janowi Ekierowi - Kolorowe melodie na chór i orkiestrę

1994 - Międzynarodowy Festiwal Chóralny Europa Cantat'12 w Herning (Dania) – prawykonanie światowe Cada Canción Arne Nord heima z Aarhus Symphony Orchestra

1994 - Ogólnopolski Turniej Chórów Legnica Cantat – wyróżnienie

1993 - prawykonanie Mater Mea Mariana Borkowskiego podczas Międzynarodowego Festiwalu VI Laboratorium Muzyki Współczesnej w Białymstoku

1993 - Festiwal Nuit de Beloeil (Belgia)

1993 - XII Międzynarodowy Festiwal Muzyki Cerkiewnej w Hajnówce - I Nagroda

1992 - Konkurs Internationale Musique en Morvan w Autun(Francja)

1992 - XVII Semaine Chantante Konkurs im. F.Schuberta w Wiedniu

1992 - Ogólnopolski Turniej Chórów Legnica Cantat - Nagroda Specjalna

1990 - Konkurs Chórów Kameralnych w Olsztynie (Polska) – II Nagroda

1989 - udział Chóru w filmie Ucieczka z kina Wolność w reżyserii Wojciecha Marczewskiego

1989 - Międzynarodowy Konkurs Muzyczny Eisteddfod w Llangollen (Wielka Brytania) - IV miejsce

1987 - Festiwal Academia Cantat we Wrocławiu

1987 - Międzynarodowy Festiwal Pieśni Chóralnej w Międzyzdrojach

1985 - Międzynarodowy Konkurs Pieśni Chóralnych w Tours (Francja)

1984 - Międzynarodowy Festiwal Pieśni Chóralnej w Marsylii (Francja)

1983 - XX Międzynarodowy Konkurs w Spittal an der Drau (Austria)

1979 - XVIII Międzynarodowy Konkurs Chórów - Gorizia (Włochy) – V miejsce

1979 - Festiwal Pieśni o Ojczyźnie w Kraśniku - Grand Prix

1978 - Międzynarodowe Dni Śpiewu Chóralnego Barcelona (Hiszpania); IV Festiwal Muzyki Costa do Estoril (Lizbona) oraz Letni Cykl Muzyczny w Setubal (Portugalia)

1978 - Festiwal Pieśni o Ojczyźnie w Kraśniku – I Nagroda

1977 - tournée w Belgii

1976 - Konkurs Chóralny w Middlesbrough (Wielka Brytania) – II Nagroda

1976 - Ogólnopolski Turniej Chórów Legnica Cantat - Nagroda

dla Wyróżniającego się Chóru Mieszanego

1975 - Nagroda i Dyplom Honorowy Ministra Kultury i Sztuki za wybitne osiągnięcia w upowszechnianiu kultury

1973 - Ogólnopolski Przegląd Chórów Studenckich w Toruniu

1973 - XX Międzynarodowy Festiwal Chórów i Zespołów Folklorystycznych w Cork (Irlandia) – II Nagroda i Nagroda Publiczności

1972 - Ogólnopolski Konkurs Chórów Studenckich w ramach V Festiwalu Kultury Studentów Polskich – Poznań – III Nagroda

1967 - Ogólnopolski Festiwal Muzyki Dawnej w Szczecinie – III Nagroda

Kompozycje wokalnie-instrumentalne

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Magnificat D-dur

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Msza C-dur, op.86

Fantazja na fortepian, chór i orkiestrę, op.80

IX Symfonia d-moll, op.125

Leonard Bernstein (1918-1990)

Chichester Psalms

Johannes Brahms (1833-1897)

Rapsodia na alt, chór męski i orkiestrę op.53

Anton Bruckner (1824-1896)

Te Deum

Luigi Cherubini (1760-1842)

Requiem c-moll

Maurice Duruflé (1902-1986)

Requiem, op.5

Jan Ekier (1913 -)

Kolorowe Melodie

Gabriel Faure (1845-1924)

Requiem op.48

Joseph Haydn (1732-1809)

Msza Nelsonska

Georg Friedrich Haendel (1685-1759)

Oratorium Izrael w Egipcie, HWV54 (1739r.)

Wojciech Kilar (1932 -)

Victoria

Exodus

Gustav Mahler (1860-1911)

II Symfonia "Zmartwychwstanie"

Artur Malawski (1904 - 1957)

Wierchy

Stanisław Moniuszko (1819-1872)

Msza Es-dur

Msza Des-dur
Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)
Requiem, KV 626
Msza Koronacyjna, KV 317
Msza c-moll "Wielka", KV 427
Missa brevis D-dur, KV 194
Carl Nielsen (1865-1931)
Hymnus Amoris, op. 12
Arne Nordheim (1931 -)
Cada Cancion (prawykonanie światowe z Aarchus Symphony Orchestra Dania 1994)
Carl Orff (1895-1982)
Carmina Burana
Sergiej Prokofiew (1891-1953)
Kantata "Aleksander Newski"
Henry Purcell (1659-1695)
Opera Dido i Eneas
Gioacchino Rossini (1792-1868)
Stabat Mater
John Rutter (1945 -)
Gloria
Franz Schubert (1797-1828)
Msza G-dur
Msza Es-dur
Karol Szymanowski (1882-1937)
Stabat Mater, op. 53
Giuseppe Verdi (1813-1901)
Messa da Requiem
Antonio Vivaldi (1678-1741)
Gloria, RV 589

Obecny skład Chóru AMB

Kierownik Artystyczny i Dyrygent Chóru: **prof. Bożenna Sawicka**
Asystent Dyrygenta: **Anna Moniuszko**
Akompaniator, korepetytor: **Joanna Zamora**

Soprany

German Anita
Jastrzębska Ewelina
Kasacka Ewa
Kłos Aleksandra
Kwiatkowska Anna
Miłek-Kurzątkowska Dorota
Puchalska Helena
Rawa - Tryniszewska Małgorzata
Róg-Makal Magdalena
Samul Marta
Szekalska Agnieszka
Szymanek Anna
Wiesławska Anna
Zajączkiewicz Hanna
Zamora Joanna

Alty

Dąbrowska Ewa
Garlińska Ewa
Goździewska Justyna
Guziejko Katarzyna
Hołubowicz Iwona
Kamińska Magda
Kornatowska Katarzyna
Lipartowska Karina
Łuczyńska Monika
Łuszcz Anna
Moniuszko Anna
Masiewicz Agnieszka
Pęcicka Natalia
Pirowska Agata
Piwowarczyk Ewa
Wolicka Ewa
Zaborowska Joanna
Zadrożna Barbara
Zalewska Beata

Tenory

Dawdziuk Tomasz
Gołaszewski Paweł
Łapiński Piotr
Modelski Tomasz
Pecuszok Paweł
Sacharko Eugeniusz
Sawicki Krystian
Waliński Tomasz
Zdziebłowski Łukasz

Basy

Abramowicz Paweł
Biskup Jan
Biegański Michał
Duchnowski Piotr
Fil Dawid
Konstantynowicz Jerzy
Kopecki Przemysław
Kurzątkowski Lech
Lemiesz Tomasz
Łada Łukasz
Mężyński Grzegorz
Moniuszko Marcin
Mrugacz Grzegorz
Mucha Grzegorz
Namiot Andrzej
Ramotowski Robert
Walczak Jan
Wojciak Paweł

Zarząd Chóru:

Prezes Zarządu   [Hanna Zajączkiewicz](#)
Zastępca Prezesa   [Jan Biskup](#)
Skarbnik   [Ewa Piwowarczyk](#)
Inspektor   [Paweł Abramowicz](#)
Bibliotekarz   [Tomasz Waliński](#)
Kronikarz   [Anita German](#)
Członkowie Zarządu:

Anna Kwiatkowska, Dorota Miłek-Kurzątkowska, Rawa - Tryniszewska Małgorzata, Magdalena Róg, [Beata Zalewska](#), Barbara Zadrozna, Grzegorz Mrugacz, Sacharko Eugeniusz.

Kolejni prezesi Chóru AMB (1964-2007)

1. Jerzy Żabiński
2. Damian Ody
3. Antoni Sydor
4. Jerzy Januszko
5. Bohdan Kapler
6. Róża Prończuk
7. Maciej Manterys
8. Janusz Sobolewski
9. Stanisław Śliwowski
10. Michał Sigurski
11. Wiesław Kurzątkowski
12. Brygida Piotrowska-Wróbel
13. Grzegorz Mrugacz
14. Grzegorz Komorowski
15. Krzysztof Furman
16. Mariusz Czarnecki
17. Jerzy Konstantynowicz
18. Agnieszka Żebrowska (Wojnicz)
19. Grzegorz Łapuć
20. Grzegorz Mężyński
21. Paweł Abramowicz
22. Hanna Zajączkiewicz – druga kadencja

PROGRAM A CAPPELLA FILHARMONIA **11-12.05.2007**

- V. Miskinis - Cantate Domino
- J. Vila - Sanctus Benedictus
- H. Schutz - Cantate Domino
- F. Nowowiejski - Parce Domine op.65
- D. Bortnianski - Tebe pojem
- S. Rachmaninow - Bohorodice Djewo
- A. Pärt - Bohorodice Djewo
- R. Twardowski - W Mojej Ojczyźnie (śl. Cz. Miłosz)
- P. Łukaszewski - Jubilate Deo
- M. Jasiński - Cantus laudabilis Psalm 116

Solo: Paweł Gołaszewski – tenor

- S. Moniuszko Msza Des-Dur - Kyrie, Sanctus, Agnus Dei.

Soliści:

Hanna Zajączkiewicz – sopran

Anna Moniuszko – alt

Paweł Pecuszok – tenor

Paweł Abramowicz - bas

Jan Biskup – bas

Fortepian

Joanna Zamora